

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 23. marts 2022
(OR. en)

7478/22
ADD 1

ENER 99
ENV 265
COMPET 176
TRANS 171
CONSOM 69
IND 86
ECOFIN 254

FØLGESKRIVELSE

---

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	23. marts 2022
til:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

---

Komm. dok. nr.:	COM(2022) 138 final - ANNEX
Vedr.:	BILAG TIL MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET Forsyningssikkerhed og overkommelige energipriser: Løsningsmodeller for øjeblikkelige foranstaltninger og forberedelser til næste vinter

---

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2022) 138 final - ANNEX.

Bilag: COM(2022) 138 final - ANNEX

Bruxelles, den 23.3.2022
COM(2022) 138 final

ANNEX

BILAG

til

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget

**Forsyningsikkerhed og overkommelige energipriser:
Løsningsmodeller for øjeblikkelige foranstaltninger og forberedelser til næste vinter**

BILAG

Oversigt over løsningsmodeller

Adskillige løsningsmodeller for nødforanstaltninger til begrænsning af virkningen af høje elpriser er blevet foreslået af medlemsstaterne og interessenter og som led i den akademiske debat. De tager sigte på at støtte slutforbrugerne uden at undergrave de mere langsigtede, generelle mål i den grønne pagt, herunder dekarboniserings- og energieffektivitetsmål. For at disse midlertidige og målrettede ekstraordinære løsningsmodeller kan give det ønskede resultat, skal de kunne styres finanspolitisk og må ikke bringe forsyningssikkerheden og de lige konkurrencevilkår på det indre marked i fare. Omfanget af de fordele og ulemper, der er beskrevet for hver løsningsmodel, afhænger af den pågældende løsningsmodels nærmere udformning. **I – Elektricitetsmarkedsindgreb, der indebærer finansiel kompensation til forbrugerne**

A. Indgreb på detailniveau: direkte støtte til forbrugerne via vouchere, skattenedsættelser eller en "aggregeringsmodel"

I REPowerEU-meddelelsen annonceres der nye midlertidige rammebestemmelser for statsstøtte i krisesituationer. Disse rammebestemmelser vil give mulighed for begrænsede direkte tilskud og likviditetsstøtte til alle virksomheder, der direkte eller indirekte er berørt af den russiske aggression mod Ukraine, sanktioner eller gengældende modforanstaltninger, samt støtte til virksomheder, navnlig energiintensive forbrugere, for at kompensere for en del af deres energiomkostninger. I meddelelsen præciseres det også, at det under de nuværende omstændigheder er muligt for medlemsstaterne at regulere detailpriserne for alle husholdninger og mikrovirksomheder.

En anden måde at beskytte ikke alene husholdningsforbrugere, navnlig de fattige og sårbare, men også virksomheder, ville bestå i, at medlemsstaterne anvender en "aggregeringsmodel", hvor en statskontrolleret enhed køber elektricitet på markedet og stiller den til rådighed for visse forbruger kategorier – direkte eller via leverandører – til priser, der ligger under de gældende markedspriser, f.eks. baseret på en strikepris. Enhver udvidelse af denne tilgang ud over, hvad der er fastsat i den eksisterende artikel 5 i elektricitetsdirektivet og statsstøttereglerne, bør nøje vurderes for at undgå forvridninger af det indre marked.

De fleste af disse indgreb vil kunne indføres på nationalt plan.

Fordele

Da disse løsningsmodeller fokuserer direkte på forbrugerne, er de særligt effektive til at dæmpe virkningen af høje priser for slutbrugerne. De giver medlemsstaterne fleksibilitet med hensyn til, hvilke kategorier af husholdninger og erhvervsforbrugere der skal støttes, under hensyntagen til de nationale forhold og konkurrencereglerne. Medlemsstater, der ønsker at indføre en aggregeringsmodel, vil skulle træffe afgørelse om den nærmere udformning, herunder de mængder, der skal sælges, og hvilke specifikke forbruger kategorier/leverandører der vil kunne få fordel af denne løsningsmodel. Kommissionen vil kunne give vejledning om, hvordan en sådan model skal gennemføres for at sikre lige vilkår og fair konkurrence på det indre marked.

Ulemper

Denne løsningsmodel kan begrænse konkurrencen på detailmarkederne, hvilket vil skulle afbødes ved at sikre en retfærdig og ikkediskriminerende behandling af alle leverandører. Vejledningen om regulerede priser, der er vedlagt REPowerEU-meddelelsen, illustrerer, hvordan dette kan gøres for aggregeringsmodellen.

Hvis en stor del af forbrugerne får støtte, der kompenserer for den fulde prisstigning, vil incitamenterne til at reducere deres forbrug være mere begrænsede. Som med alle løsningsmodeller, der reducerer forbrugernes omkostninger, kan dette øge brugen af fossile brændstoffer, EU's afhængighed af import og øge forsyningsikkerhedsproblemerne. Det afhænger af medlemsstaternes budgetmidler, om denne løsningsmodel kan bruges.

Omkostninger

Omkostningerne og den måde, de dækkes på, afhænger af nationale valg med hensyn til dækningen af visse forbrugerkategorier og af, hvor meget den økonomiske byrde for forbrugerne lettes. Sådanne valg vil også afhænge af medlemsstaternes finanspolitiske råderum.

II – Elektricitetsmarkedsindgreb på engrosniveau: prisfastsættelse kombineret med finansiel kompensation til producenterne

B. Indgreb på engrosniveau i brændstofprisen for producenter af fossile brændstoffer

Denne løsningsmodel indebærer, at der indføres kompensation for den pris, som producenter af elektricitet baseret på fossile brændstoffer betaler for deres brændstof (kul, gas, olie, diesel). Da dette ville beskytte producenter, der benytter fossile brændstoffer, mod virkningerne af de nuværende prisstigninger på de internationale råvaremarkeder, ville det give dem mulighed for at tilbyde deres elektricitet billigere, end det er tilfældet i øjeblikket. Denne løsningsmodel vil fungere ved at betale elproducenterne forskellen mellem deres faktiske anskaffelsesomkostninger til brændstof (gas, kul) og en forud fastsat referencepris for disse råvarer.

Fordele

Denne løsningsmodel forventes at påvirke de fossilt fyrede kraftværkers budadfærd i EU og vil sandsynligvis medføre en reduktion af omkostningerne ved elektricitet, der sælges af disse værker, og dermed af marginalprisen på engrosmarkedet. Dette bør igen føre til lavere detailpriser.

Afhængigt af den nærmere udformning vil det ikke påvirke produktionsanlæggenes rangorden og vil derfor ikke gribe ind i markedets funktion.

Ulemper

Hvis løsningsmodellen indføres på nationalt plan, kan det fordreje elstrømmen i nabolande (EU-lande og ikke-EU-lande) og medføre, at der fra lande med referencepris udløses strømme til lande, hvor der ikke er en sådan eller ikke tages hensyn til knaphed, forsyningssikkerhed eller relative omkostninger.

Som det er tilfældet med alle løsningsmodeller, der påvirker de fossile brændstoffers prismæssige konkurrenceevne, kan denne løsningsmodel hæmme indsatsen for at reducere brugen af fossile brændstoffer.

Omkostninger

Omkostningerne og den måde, de dækkes på, vil afhænge af valg. Omkostningerne kan finansieres gennem bidrag fra elforbrugerne. Selv om disse omkostninger i princippet kan opvejes af nedgangen i engrospriserne på elektricitet som følge af foranstaltningen, vil nettovirkningen for forbrugerne afhænge af ændringer i priserne på fossile brændstoffer, mængden af importerede fossile brændstoffer og mængden af elektricitet, der eksporteres til nabolandene. Indførelsen af sådanne foranstaltninger vil mindske indtægterne fra beskatningen af uforholdsmæssigt høje fortjenester.

C. Indgreb på engrosniveau ved indførelse af et prisloft for engrosmarkedet for elektricitet

Denne løsningsmodel ville indebære et loft over elpriserne på et foruddefineret niveau.

For at de producenter, der anvender brændstoffer, som i øjeblikket indebærer omkostninger, der forhindrer rentabel produktion inden for rammerne af loftet (f.eks. gas, kul), kan fortsætte deres drift, vil det være nødvendigt med finansiel kompensation for at dække forskellen mellem markedsprisen for den producerede elektricitet og det på forhånd fastsatte loft. Det kan blive nødvendigt at indføre stærk regulering for at sikre, at elproduktionstilbud over loftet (som giver ret til finansiel kompensation) er "rimelige". Det kan ligeledes blive nødvendigt med regulering for at sikre, at producenter, hvis omkostninger ligger under loftet, ikke afgiver tilbud over loftet (for at opnå en højere pris). Dette kan i sidste ende kræve en nøje regulering af tilbuddene, hvilket kan give anledning til en vis kompleksitet.

Fordele

Med denne løsningsmodel vil der kunne sættes loft over engrospriserne, hvilket igen kan føre til lavere detailpriser. Det vil føre til lavere inframarginale fortjenester for producenter, der ikke er direkte berørt af loftet.

Ulemper

Denne løsningsmodel kræver, at myndighederne har detaljeret viden om de enkelte kraftværkers omkostningsstrukturer og driftsformer.

Løsningsmodel B kan, **hvis den ikke indføres på EU-plan**, fordreje strømmen af elektricitet i det indre marked og medføre, at der fra lande med loft udløses strømme til lande, hvor der ikke er noget loft og ikke tages hensyn til knaphed.

For så vidt angår løsningsmodel B, vil EU's naboer uretmæssigt drage fordel heraf, i og med at de vil modtage elektricitet, der er subsidieret af medlemsstaterne.

Endelig kan denne løsningsmodel fordreje elstrømmen i det indre marked på grund af manglende prissignal og medføre risici for forsyningssikkerheden.

Som med alle løsningsmodeller, der reducerer forbrugernes omkostninger, kan dette øge brugen af fossile brændstoffer, EU's afhængighed af import og øge forsyningssikkerhedsproblemerne.

Omkostninger

Der vil være behov for finansiering til at kompensere for forskellen mellem markedsprisen og prisloftet. Disse omkostninger vil være sværere at bære for medlemsstater med et mere begrænset finanspolitisk råderum.

Med tiden kan der opstå risici for forsyningssikkerheden som følge af manglen på differentierede prissignaler på EU-markedet og som følge af reguleringsmæssig usikkerhed. På samme måde vil motivationen i forbindelse med ikke-subsidierede projekter inden for vedvarende energi falde, da markedsindtægterne vil være lavere (også fordi forbrugerne vil have færre incitamenter til at indgå langsigtede elkøbsaftaler om vedvarende energikilder, fordi prisloftet mindsker deres behov for at forsikre sig mod høje priser).

D. Indgreb med regulering på elmarkedet: begrænsning af visse markedsaktørers fortjenester

På engrosmarkederne for elektricitet fastsættes prisen af den sidste kilde, der er nødvendig for at dække hele efterspørgslen. Elproducenter, der anvender fossile brændstoffer, er i øjeblikket konfronteret med ekstremt høje omkostninger i forbindelse med fossile brændstoffer samt højere priser for udledning af CO₂. Det betyder, at de marginale elpriser er høje. Grundbelastningselværker, der ikke er afhængige af fossile brændstoffer, har ikke en lignende omkostningsstruktur i denne situation og opnår yderligere fortjenester, der ligger langt over deres forventninger, når de beslutter at investere.

I bilag 2 til REPowerEU-meddelelsen anføres det, at medlemsstaterne undtagelsesvis kan indføre skatteforanstaltninger med sigte på at beskatte en del disse høje fortjenester.

Det mål, der forfølges med sådanne beskatningsforanstaltninger, kan også nås ved hjælp af **reguleringsmæssige indgreb**. Dette kan gøres ved midlertidigt at give medlemsstaterne mulighed for at fastsætte en strikepris eller en tilbagebetalingsmekanisme, der begrænser producenternes uforholdsmæssigt høje fortjenester. Det kan være nødvendigt, at den relevante strikepris varieres for at afspejle de forskellige markedsdeltageres karakteristika, og den skal fastsættes af de nationale regulerende myndigheder. Denne løsningsmodel fungerer faktisk som en **envejsdifferencekontrakt**, hvor betalingerne først forfalder, når referenceprisen (markedsprisen) er højere end strikeprisen. I lighed med den beskatning af uforholdsmæssigt høje fortjenester, der gøres rede for i REPowerEU-meddelelsen, vil der være behov for en særskilt mekanisme til omfordeling af indtægterne fra et sådant reguleringsindgreb til forbrugerne.

Medlemsstaterne kan omdanne deres støtteordninger for ny produktion til systemer med **tovejsdifferencekontrakter**. Ved at anmode kraftværkerne om at tilbagebetale deres investeringsstøtte, når priserne er høje, vil denne mekanisme forhindre en situation, hvor ny produktion, der opbygges på nuværende tidspunkt, i fremtiden også vil nyde godt af subsidier i situationer, hvor markedspriserne er meget høje og volatile.

Hvis aktørerne på naturgasmarkederne opnår uforholdsmæssigt høje fortjenester som følge af den aktuelle krisesituation, f.eks. fordi de er i stand til at sælge de mængder, der er indgået aftale om på lang sigt, til betydeligt højere priser på spotmarkedet, kan fortjenesterne blive omfattet af lignende beskatningsindgreb.

Fordele

Hvis en sådan løsningsmodel er godt udformet, griber den ikke ind i prisdannelsen på engrosmarkederne for elektricitet, samtidig med at den bevarer prissignalerne for handelen inden og uden for EU og forsyningssikkerheden. Den påvirker ikke handelen med elektricitet i hele EU.

En reform af udformningen af støtteordninger for nye investeringer kan eventuelt bane vejen for mere langsigtede ændringer af markedets udformning.

Ulemper

Denne løsningsmodel vil ikke i sig selv sænke priserne for forbrugerne, men de genererede indtægter kan anvendes til at yde direkte kompensation til de energiforbrugere, der lider mest under de høje priser, f.eks. gennem vouchere til husholdninger og økonomisk støtte til virksomheder i overensstemmelse med statsstøttere reglerne og konkurrencereglerne.

For præcist at kunne fastslå, om der er tale om uforholdsmæssigt store inframarginale fortjenester, skal de nationale myndigheder have detaljerede oplysninger om producenternes omkostninger, som de måske ikke har adgang til. En hurtig gennemførelse kan give anledning til juridiske udfordringer, da markedsdeltagerne vil blive påvirket forskelligt.

Visse konkurrencespørgsmål vil skulle vurderes nøje, og for at begrænse deres omfang bør man følge Kommissionens vejledning om regulerede detailpriser og skatteforanstaltninger på inframarginale fortjenester samt overholde statsstøttere reglerne.

Indførelsen af uventet beskatning vil sandsynligvis påvirke investorernes sikkerhed, hvilket kan betyde, at der kan være behov for støtte til al fremtidig elproduktion. Denne reguleringsmæssige risiko vil afspejle sig i højere kapitalomkostninger og mindre udbredelse af vedvarende energi i fremtiden.

III – Indgreb på gasmarkeder

E. Prisgrænser for handel med gas i EU

Udgangspunktet for denne løsningsmodel er, at der fastsættes en maksimumspris for hele EU, som gas kan handles til mellem operatører i alle EU's medlemsstater, eller at der alternativt fastsættes prisgrænser, inden for hvilke gasprisen kan bevæge sig. Denne form for prisloft/prisgrænser vil begrænse tilbuddene på europæiske børser. Den således begrænsede gaspris vil blive den nye kontraktlige referencepris for langfristede kontrakter og derivatkontrakter.

For at være effektiv skal denne løsningsmodel gennemføres i alle medlemsstater.

Fordele

Et prisloft for handel med gas i hele Europa kan mindske den uforholdsmæssigt store prisvolatilitet og direkte føre til lavere gaspriser. Dette vil igen reducere omkostningerne til elektricitet fra gasfyrede kraftværker og forbrugerpriserne på både gas og elektricitet.

Ulemper

Det vil være nødvendigt at fastlægge det rette niveau for loftet. Hvis gasprisloftet sættes for lavt, vil det være vanskeligt at tiltrække mere gas til Europa. Det kan endda tilskynde europæiske virksomheder til at eksportere gas til lande, hvor priserne er højere. En lavere pris vil fremme et større gasforbrug og dermed en øget efterspørgsel i Europa. For at mindske denne risiko vil denne løsningsmodel skulle ledsages af en stærk efterspørgselsstyring. Tilsammen kan disse faktorer gøre gasmarkedet endnu mere presset og udgøre en risiko for gasforsyningsikkerheden.

Hvis der gælder samme prisloft i hele EU, vil det blive vanskeligt at sikre gasstrømme til de destinationer, hvor der er behov for det, og sikre, at nettet kan fungere sikkert og holde udbud og efterspørgsel i balance.

Forbrugere, der har købt gas på langfristede kontrakter til en pris over prisloftet, vil ikke drage fordel af et prisloft, før deres kontrakter udløber.

Afhængigt af prisloftets niveau og den periode, hvor det anvendes, kan det tiltrække forsyninger fra vores handelspartnere. Det er dog uvist og ikke til at forudse, hvordan de vil reagere på en administrativt fastsat pris. De kan eventuelt anfægte denne løsningsmodel ved domstolene og/eller begrænse eller suspendere leverancerne.

Omkostninger

Omkostningerne er forbundet med eventuelle forsyningsafbrydelser afhængigt af, hvordan leverandørerne reagerer på loftet.

F. Forhandlet mængde og pris med internationale leverandører

Det kunne eventuelt være en løsningsmodel at fastsætte mere specifikke gasmængde- og prismål for forskellige forsyningsruter/leverandører og at fastsætte disse mængde- og prismål på grundlag af en fælles forhandlingsstrategi, der koordineres på EU-plan over for EU's handelspartnere. De relevante målpriser vil vedrøre leveringskontrakter med tredjelande, men vil ikke påvirke transaktioner, der finder sted inden for EU (f.eks. med henblik på at skabe balance på det indre marked).

For at sikre sig LNG- og gasimport til en god pris bør EU anlægge et mere langsigtet perspektiv på gaspartnerskaber med sine leverandører og udvide forhandlingerne for også at sikre import af brint på lang sigt.

Sådanne partnerskaber kan bestå af:

- Langfristede kontrakter om øgede **LNG- og rørledningsforsyninger**
- EU-investeringer i yderligere **LNG-importkapacitet**, der er brintkompatibel
- **Et H₂-partnerskab** med en tidshorisont på 5-10 år til etablering af infrastruktur og en solid ramme for og et partnerskab om investeringer (en fælles ramme, der vil sikre forudsigelighed og stabilitet for investeringer og efterspørgsel i EU samt stabile investeringsvilkår i partnerlandene).

Udsigterne til, at en sådan forhandlingsstrategi kan lykkes, vil afhænge af en fælles tilgang på europæisk plan.

Fordele

Hvis det lykkes at opnå dette, vil en forhandlet lavere pris i hele Europa føre til betydeligt lavere gaspriser kombineret med aftalte importmængder af gas. Dette vil igen reducere omkostningerne til elektricitet fra gasfyrede kraftværker og forbrugerpriserne på både gas og elektricitet.

Da løsningsmodellen vil være baseret på forhandlinger og ikke ville pålægge begrænsninger for handel med gas inden for EU (f.eks. med henblik på at skabe balance), vil afbrydelser af gasstrømme inden for EU blive undgået.

Ulemper

Det afhænger i sidste ende af resultatet af de relevante forhandlinger med tredjelandsleverandører, om denne løsningsmodel bliver en succes.

Omkostninger

Hvis denne løsningsmodel lykkes, vil den føre til en varig reduktion af omkostningerne ved indkøb af naturgas.